

РЕШЕНИЕ

№ 79

гр. Пазарджик, 12.03.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ПАЗАРДЖИК, II ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ, в
публично заседание на двадесет и втори февруари през две хиляди двадесет и
четвърта година в следния състав:

Председател: Красимир Г. Ненчев

Членове: Албена Г. Палова
Ани Харизанова

при участието на секретаря Константина Д. Рядкова
като разгледа докладваното от Албена Г. Палова Въззивно гражданско дело
№ 20245200500038 по описа за 2024 година

Производството е по реда на чл.258 и сл. от ГПК. С решение № 1285/29.11.2023 г., постановено по гр.д. № 20225220100851 Пазарджишкият районен съд е приел за установено на основание чл. 71, ал. 1, т. 1 от Закона за защита от дискриминация, че спрямо Й. А. А., ЕГН *****, от гр. Пазарджик, ул. "Спартак" № 144, за периода от 16.04.2020 г. до 16.09.2022 г. Главна дирекция „Изпълнения на наказанията“ е извършила нарушение по чл. 5 във връзка с чл. 4, ал. 1 от Закона за защита от дискриминация, изразяващо се в допускане да бъде псуван и да му бъде отправяно обръщението "циганин" от служители на Затвора - Пазарджик.

Оставил е без разглеждане искането да бъде санкциониран служителят на Затвора - Пазарджик В.Л. за кражба и за превишаване на права по време на обиск като недопустимо и прекратява производството в тази част.

Оставил е без разглеждане искането за осъждане на ответника Главна дирекция „Изпълнения на наказанията“ да преустанови нарушението и да се въздържа в бъдеще от по-нататъшни нарушения поради липса на правен интерес на ищеца от това към момента на приключване на устните състезания, и прекратява производството в тази част.

Осъдил е Главна дирекция "Изпълнение на наказанията" да заплати на В. С. С., адвокат от Адвокатска колегия - Пазарджик, възнаграждение в размер 500 лв. на основание чл. 38 от Закона за адвокатурата.

Това решение се обжалва в законния срок с въззивна жалба от Главна дирекция "Изпълнение на наказанията" към Министерство на правосъдието с адрес: гр.Пазарджик, бул. "Георги Бенковски" № 153, Затвора – гр.Пазарджик, чрез процесуалния пълномощник юрк. Р. в частта, с която е прието за установено, че спрямо Й. А. А., ЕГН *****, е извършено нарушение по чл. 5 във връзка с чл. 4, ал. 1 от Закона за защита от дискриминация, както и в частта, с която е осъдена Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“ да заплати адвокатско възнаграждение на адв. В. С. в размер на 500 лв. В жалбата се твърди, че Й. А. е системен нарушител на установените правила и норми в затвора, като до момента за последните две години има 18 наказания за нарушаване на правилата за вътрешния ред. При извършеното на 08.03.2022 г. на килия № 603 в леглото на Й. е бил открит USB-кабел и електронна цигара, която към този момент се зареждала в контактната мрежа на затвора. А. не е имал надлежни документи, разрешаващи притежаването на подобни вещи, с което е нарушил нормите на чл.96, т.3, чл.97, т.2, чл.100, ал.1, ал.2 и т.5 от ЗИНЗС и съответно е бил наказан за това. Липсвали данни за това А. да е подавал жалби против за неправомерно отнемане на имущество, нито да е подавал жалби против инспектор Л. за каквато и да било форма на лошо, нечовешко, унижително или дискриминационно отношение. Не ставало ясно и как и по какъв начин А. е бил третиран по-неблагоприятно в Затвора-Пазарджик в сравнение с други затворници при сходни обстоятелства. Не била посочена причинно-следствената връзка между претендираното неблагоприятно третиране и претърпени вреди, а и не било посочено в какво се изразяват претендираните неимуществени вреди. Прави се анализ на събраните свидетелски показания с твърдение, че районният съд е основал решението си на неверни, манипулативни и тенденциозни показания на лица, лишени от свобода, за които било нормално да не са доволни от системата. В заключение се твърди, че спрямо А. не е прилагана никаква форма на дискриминация, поради което се иска решението на районния съд да бъде отменено в тази част, вместо което да бъде постановено ново, с което искът да бъде отхвърлен като неоснователен. Претендират се разноси.

В срока по чл.263, ал.1 от ГПК е постъпил писмен отговор от адв.В. С. в качеството му на процесуален пълномощник на Й. А. А. с искане решението на районния съд да бъде потвърдено като правилно и законосъобразно. Претендира разноси на основание чл.38 от ЗА.

Окръжният съд след като се запозна с твърденията, изложени във въззивната жалба и писмения отговор, като обсъди и анализира събраните по делото доказателства, като взе предвид становищата, изразени в съдебно заседание и при спазване разпоредбата на чл.235 от ГПК, прие за установено следното:

В исковата си молба против Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“ ищецът Й. А. А. е твърдял, че по време на извършено на

08.03.2022 г. претърсване на килия № 603 надзирателят, водещ претърсването – В.Л., му наредил: "Циганин, обърни се към стената". Споменават се и още няколко лица - служители на затвора. Прави се искане срещу Л. "да бъде заведено дело за кражба и превишаване на права по време на обиск" и да се вземат мерки да бъдат прекратени неговите своеволия. Последното районният съд е разтълкувал като искане по чл. 71, ал. 1, т. 2 от ЗЗДискр. В допълнителна уточняваща молба ищецът е твърдял, че по нареждане на Л. друг лишен от свобода е бил хванат за ръцете и краката и хвърлен в килията на ищеца; самият ищец е бил псуван на майка и на "циганин" от Л., който се заяждал с него заради брадата му и го питал: "мюсюлманин ли си, турчин ли си?"; скъсал чаршафите му; наредил да му се вземат два стека цигари и мачкал храната му с крака. Заплашвал и друг затворник, че ще го пребие. В резултат на тълкуване на исковата молба и допълнението към нея районният съд е приел, че е сезиран с иск с правно основание чл. 71, ал. 1, т. 1 и 2 от ЗЗДискр. за установяване на нарушение по чл. 5 във връзка с чл. 4, ал. 1 от Закона за защита от дискриминация, изразяващо се в допускане да бъде псуван и да му бъде отправяно обръщението "циганин" от служители на Затвора – Пазарджик.

В срока по чл.131 от ГПК е постъпил писмен отговор на исковата молба от ответника Главна дирекция "Изпълнение на наказанията" към МП, който счита молбата за неоснователна с твърдение, че не е уточнен признакът, по който ищецът се чувства дискриминиран; освен това счита, че компетентна да се произнесе по такива искания, по които не се претендира обезщетение, е Комисията за защита от дискриминация. Твърдял е, че обективно няма данни за умишлено неблагоприятно третиране на ищеца. Твърдял е, че на 08.03.2022 г. е било извършено претърсване на килията на ищеца от мл. инспектор А.Н. на основание чл. 92 и 95 от ЗИНЗС и в леглото на А. била открита зареждаща се в момента електронна цигара без изисквания по правилата на затвора документ за собственост, USB-кабел и лед-светлина. Правилата забранявали държане на USB-кабели, без те да са част от зарядно устройство на определен вид електроника, както и държане на вещи без документ. Целта на тези правила била да се предотвратят кражбите и продажбите на вещи между затворници, както и зареждането на мобилни телефони, чието внасяне в затвора и ползване от лишени от свобода е забранено. Намерените вещи били иззети със заповед на началника на затвора, която ищецът имал право да обжалва, но не го направил. Сочи се още, че ищецът е системен нарушител на реда и правилата в затвора и многократно е наказван за такива нарушения. По отношение на твърденията за дискриминация се заявява, че за да е налице дискриминация, следва да се установи умишлено по-неблагоприятно третиране на лицето в сравнение с други лица, дължащо се на различието им в признаците по чл. 4 от ЗЗДискр, а не е достатъчно просто да се установи диференциран по-неблагоприятен подход към това лице.

Безспорно се установява от събраните по делото писмени доказателства, в т.ч. Справка изх.№ 5745/28.10.2022 г., че ищецът Й. А. А. е изтърпявал

общо наказание от две години и 4 месеца лишаване от свобода при строг режим в Затвора - Пазарджик в периода от 16.04.2020 г. до 16.09.2020 г. при условията на строг режим, считано от 16.04.2020 г. От момента на приемането му в затвора А. е преценен като носител на среден към висок риск от рецидив на престъпната дейност. Демонстрирал враждебност, опозиционно поведение и агресивни прояви от различен характер както към останалите лишени от свобода, така и по отношение на длъжностни лица. Към процесния период е бил настанен в 06-то отделение, килия № 603. Освободен е от затвора на 16.09.2022 г. поради изтърпяване на наложеното наказание.

Безспорно е между страните, че на 08.03.2022 г. е било извършено претърсване на килията на ищеца от мл. инспектор А.Н. на основание чл. 92 и 95 от ЗИНЗС и в леглото на А. била открита зареждаща се в момента електронна цигара без изисквания по правилата на затвора документ за собственост, USB-кабел и лед-светлина. Безспорно е също така, че ищецът не е имал разрешение да притежава подобни вещи и не е притежавал документ за закупуването им от лавката на Затвора-Пазарджик съобразно действащите правила.

От показанията на свидетелите Е.Й. и П.Г. се установява, че са присъствали на случаи, когато ищецът е бил обиждан и бил наричан „циганин“ от надзирателя Л., който се държал лошо с всички лишени от свобода. Свидетелят Й.ов бил вързан бит по разпореждане на Л., който се обърнал към него с думите: „Мангал, както бавно гори цигарата, така бавно ще те трепа!“. Този свидетел твърди, че в затвора има много агресия и бият когото си искат.

Свидетелят Г. установява, че електронната цигара била негова и той я оставил да се зареди в друга стая, защото в неговата нямало зарядно. Виждал е как обиждат Й., но и него го били обиждали и псували.

Свидетелят В.Л. – главен надзирател в затвора -заявява, че обискът се е извършил от служителите на затвора, а той понякога присъства по време на обиските. Отрича да е късал дрехите и да е хвърлял храната на ищеца. За обиските в килиите имало изготвен график. Отрича да е наричал ищеца „циганин“ и „мангал“, както и да е правил каквито и да било други расистки изказвания.

Въз основа на така приетото за установено от фактическа страна съдът приема следното:

Исковата молба действително е била нередовна към момента на образуване на делото, но в хода на процеса пороците са били санирани. Ответник в исковата молба не е бил посочен, но конституираният от районния съд ответник Главна дирекция "Изпълнение на наказанията" към МП не е оспорил процесуалната и материално-правната си легитимация и липсва жалба в този смисъл пред въззивния съд. Не е оспорена и дадената от първоинстанционния съд правна квалификация, поради което въззивният съд

приема, че е сезиран с иск по чл. 71, ал. 1, т. 1 и т.2 от ЗЗДискр. Производството по делото е прекратено в частта, с която се иска да бъде санкциониран служителът на затвора В.Л. за кражба и за превишаване на правата по време на обиск поради недопустимост на исковата претенция. Следва да се посочи, че това лице никога не е било конституирано от районния съд като ответник, а е разпитвано само в качеството на свидетел. Следва да се посочи и че такъв иск никога от никой не е бил надлежно предявен, за да се приеме за разглеждане от първата инстанция, но така или иначе и тази нередовност е санирана с прекратяването на производството в тази част, а решението, което в същата част има характер на определение, не е било обжалвано и е влязло в сила.

С решението на районния съд е прекратено производството и по иска за преустановяване на дискриминацията – чл.71, ал.1, т.2 от ЗЗДискр., като това прекратяване също не е било обжалвано от никой от страните и е влязло в сила. Следователно предмет на разглеждане пред въззивната инстанция е само решението по предявения иск с правно основание чл.71, ал.1, т.1 от ЗДискр. В тази част решението е валидно и допустимо и не страда от пороци, установяващи неговата нищожност или недопустимост.

Разгледана по същество въззивната жалба е неоснователна по следните съображения:

Неоснователно е твърдението на жалбоподателя, че районният съд е основал решението си на показания на свидетели, които са дали неверни, манипулативни и тенденциозни показания, защото са лица, лишени от свобода, за които било нормално да не са доволни от системата. Следва да се посочи, че с оглед спецификата на наказанието „лишаване от свобода“, основна характеристика на което е невъзможността осъденото лице да се придвижва свободно и неограничено в пространството, както и предвид факта, че това наказание се изтърпява в местата за лишаване от свобода – затворите, един от които е затворът в гр. Пазарджик, няма как свидетели на унизителното и дискриминационно отношение на затворническата администрация да бъдат други, освен лишените от свобода. Очевидно показанията на свидетеля Л. в този случай не могат и не следва да бъдат кредитирани, защото по същността си те представляват защитна позиция на лице, което според твърденията в исковата молба е инициатор и извършител на дискриминационното отношение спрямо ищеца. Други длъжностни лица, присъствали на обиска на килията на ищеца, проведен на 08.03.2022 г., не са посочени от жалбоподателя, поради което единствените свидетелски показания, които могат да послужат за обосноваване на решението на съда, са тези на останалите двама свидетели, разпитани пред районния съд – свидетелите Й.ов и Г.. Показанията на тези свидетели са еднозначни и непротиворечиви относно установяване на обстоятелството, че надзиратели, в т.ч. и свидетелят Л., са наричали ищеца „циганин“ или „мангал“, което въззивният съд приема като осъществена дискриминация, основана на

етническа принадлежност съгласно чл.4, ал.1 от ЗЗДискр. В своята практика ВКС приема, че „От значение при установяването на дискриминация е обективно съществуващият недопустим противоправен резултат при упражняване на дейността, проявен в която и да е от очертаните в ЗЗДискр. форми на нежелано или по-неблагоприятно третиране, независимо дали при осъществяването на тази дейност са спазени съответните нормативни изисквания. ЗЗДискр. цели установяване и санкциониране на всяко поставяне в неравностойно положение според признаците, изброени в чл. 4, ал. 1 ЗЗДискр. или на всякакви други признаци, установени в закон или в международен договор, по който Република България е страна. Това по-неблагоприятно третиране на лице на основата на признаците по чл. 4, ал. 1 ЗЗДискр. следва да се преценява в сравнение с начина по който се третира, било е третирано или би било третирано друго лице при сравними сходни обстоятелства“ /Решение № 3 от 22.07.2013 г. на ВКС по гр. д. № 534/2012 г., IV г. о., ГК/.

Обидните квалификации, с които Й. А. е наричан от служители на затвора в гр.Пазарджик, представляват форма на нежелано третиране, основана на етническата принадлежност на ищеца и в този случай фактът, че и други затворници (напр. свидетелите Й.ов и Г.) също са били наричани „циганин“ или „мангал“ не може да бъде интерпретиран като доказателство за липса на по-неблагоприятно третиране. Това означава само, че е налице нежелано третиране и по отношение на други лишени от свобода, освен по отношение на ищеца, но съдът не е сезиран с искове от тези лица.

Доколкото във въззивната жалба липсват конкретни оплаквания против решението на районния съд в частта, касаеща присъждането на разноските, въззивният съд приема, че в тази част то се обжалва само дотолкова, доколкото представлява законна последица от изхода на спора по главния иск. Тъй като решението на районния съд в обжалваната част по главния иск е правилно като краен резултат, то следва да бъде потвърдено както в тази част, така и в частта за разноските.

Видно от представения пред въззивния съд договор за правна защита и съдействие, адв. В. С. представлява жалбоподателя по реда на чл.38 от ЗА, поради което с оглед изхода на спора и на основание чл.38, ал.2 от ЗА във връзка с чл.78, ал.2 от ГПК, в полза на адв. С. следва да бъде присъдено адвокатско възнаграждение в размер на 500 лв.

По изложените съображения Пазарджишкият окръжен съд

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решение № 1285/29.11.2023 г., постановено по гр.д. № 20225220100851, **в частта**, с която Пазарджишкият районен съд е приел за

установено на основание чл. 71, ал. 1, т. 1 от Закона за защита от дискриминация, че спрямо Й. А. А., ЕГН *****, от гр. Пазарджик, ул. "Спартак" № 144, за периода от 16.04.2020 г. до 16.09.2022 г. Главна дирекция „Изпълнения на наказанията“ е извършила нарушение по чл. 5 във връзка с чл. 4, ал. 1 от Закона за защита от дискриминация, изразяващо се в допускане да бъде псуван и да му бъде отправяно обръщението "циганин" от служители на Затвора – Пазарджик, както и в частта за разноските.

ОСЪЖДА Главна дирекция "Изпълнение на наказанията" към Министерство на правосъдието с адрес: гр.Пазарджик, бул. "Георги Бенковски" № 153, Затвора – гр.Пазарджик, да заплати на адв. В. С. от АК-Пазарджик, с адрес гр.Пазарджик, ул."Хан Крум" № 1а, адвокатско възнаграждение за въззивна инстанция в размер на 500 лв.

Решението подлежи на касационно обжалване пред ВКС в едномесечен срок от съобщението.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____